

Սիւնի բլուրին վրայ ճանգլած հայաբնակ, որուն հաւատով կը նային բոլոր քրիստոնեաները, միութեան, խաղաղութեան եւ սիրոյ սննդով:

Պատեան մեծարամբէն ետք, Սրբազան Ախաւոր իր հետեւորդներով մեկնեցաւ:

Այս առիթով, Քենթրպրիի Արքեպիսկոպոսը Պատրիարք Սրբազանին նուիրեց Լոնտոնէն բերած ճոխ սպալուրեւաբեւեռ գեղեցիկ կազմով ժամագիրք՝ Մատեոյ մը, անգլերէն լեզուով, որուն առաջին էջին վրայ սպուած կայ.

To
His Beatitude Yeghishe,
Armenian Patriarch in Jerusalem
with fraternal love from
GEOFFREY
Archbishop of Canterbury,
Primate of all England
and Metropolitan
on the occasion of
His pilgrimage to the Holy Land
November, 1960

Յաջորդ օրը, Ուրբաթ, Երուսաղիմի վստի. Քաղաքագետներ մեծ ճակատագրով մը պատուեց Ս. Քաղաքին պաշտօնաւորան հիւրը, Ամպատասար պանդոկի մեծ դահլիճին մէջ: Դաւանդոյթին ներկայ գտնուեցան կրօնական ներկայացուցիչներ եւ պատեանական անձնաւորութիւններ: Պատրիարքարանքիս կողմէ նաեւ կերպրին մասնակցեցան Գեորգ. Տ. Լայրիկ Եպիսկոպոս, Լոգոս. Տ. Կիրեղ եւ Լոգոս. Տ. Սիմոն վարդապետներ եւ Տիար Կ. Լինդլեյան: Ետք օր, Անկլիկան Սեղեղեցւոյ Միջին Արեւելքի ներկայացուցիչ՝ Մամ-Իննա Արեւիկայի պատու, ուղեբերի քեյսանդամ մը կազմակերպած էր, որուն հրաւիրուած էին զբոսաւոր երեք Պատրիարքարաններու կրօնական ներկայացուցիչները եւ պատեանական բազմաթիւ այլ անձնաւորութիւններ: Պատրիարք Ս. Լայր, ընկերակցութեամբ Գեորգ. Տ. Լայրիկ Եպիսկ. Տ. Լոգոս. Տ. Յակոբ վրդ. ի եւ Տիար Կարպիս Լինդլեյանի, ներկայգտնուեցաւ քեյսանդանին եւ ուղեբեր մարտիկ Սրբազան Զիւրին:

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

Ս Կ Ե Ղ Ն Ե Ռ Ա Կ Ա Ն Ք - Բ Ե Ս Ա Ա Կ Ա Ն Ք

● Եր. 5 Նոյեմ. — Կեօթեղ վերջ, վաղուան Գիւտ խաչի տունին առթիւ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Լօր զխաւորութեամբ, Միարանութիւնը շարժառնով մատչեց Գործեց Ս. Գարուստեան Տաճար. Ս. Գեորգեմանի եւ Գիւտ խաչի ալիք ու խոտերէն ետք, երեկոյան ժամերգութիւնն ու նախատեսակը պաշտօնեցան վերջնորդ կից՝ հայապատկան Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ. Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց աշխարհութեան հանդիսաւոր թափօր Տաճարէն Ներսէս Թափօրապետն էր Լոգոս. Տ. Ոհան վրդ. Գապագեան:

● Կիր. 6 Նոյեմ. — Գիւտ խաչ: Գիւտ խաչի եւ առաւօտեան ժամերգութիւնները պծաւորեցան եւ Ս. Պատրիարքը մատուցուեցաւ Ս. Գարուստեան Տաճարի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, ժամարարն էր Լոգոս. Տ. Փառէն վրդ. Ահարեան: Ապա կատարուեցաւ հաղորդման մեծահանգիստ թափօր Քրիստոսի Ս. Գեորգեմանի եւ Պատնաւորութեան շուրջ՝ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Լօր, որ, սովորութեան առիթ, Ս. Խաչափայտի մատուցեց ի ձեռնին, կ'օրհնէր Տաճարը խոնարհ ձեռքով մտնելով: Ս. Գեորգեմանի աստեղծութիւն մէջ երգուած Վճէր ողբմանն էր խաչի քո Քրիստոսէն ետք, թափօրը վերջացաւ Ս. Գր. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ:

● Կիր. 13 Նոյեմ. — Ս. Պատրիարքը մատուցուեցաւ Ս. Գարուստեան Պատրիարք եւ քարոզեց Լոգոս. Տ. Կիրեղ վրդ. Գարիկեան, մեկնաբանելով օրուան ծաղաւ Ահարանի հատուածը (Մրկ. Գ. 21-22): Ս. Պատրիարքը արարողութիւնէն մասն առ, մէկ ժամ տեղուեցեալ, ձայնաստեղծեցաւ Յորդանանի Ռատրիկայանէն:

● Ուր. 18 Նոյեմ. — Երեկոյան ժամերգութիւնն ու նախատեսակը պաշտօնեցան Ս. Զեքեոսապետեաց եկեղեցւոյ մէջ, Լանդիսապետն էր Գեորգ. Տ. Լայրիկ Եպիսկ. Առաքեալ:

● Եր. 19 Նոյեմ. — Ս. Զեքեոսապետեաց Գարիկի եւ Միքայիլի: Առաւօտեան ժամերգութիւնը պաշտօնեցաւ Ս. Պատրիարքը մատուցուեցաւ Ս. Զեքեոսապետի ժամարարն էր Լոգոս. Տ. Ոհան վրդ. Գապագեան: Ապա, ըստ սովորութեան, կատարուեցաւ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր պաշտօն՝ Ս. Աթոռոյս եւ աղիքի բարերարութիւն Աղանի ձէլփհրեանի եւ իր պարագաներու հոգեհանգստեան համար, նախագահութեամբ Գեորգ. Տ. Լայրիկ Եպիսկ. Արարողութեանց աւարտին, Միարանութիւնը պատուաւորութեամբ մատուց տեսչարանին մէջ, Տեսուչ Լոգոս. Տ. Անուշաւան վրդ. Ջրշահեանի կողմէ:

● Կիր. 20 Նոյեմ. — Ս. Պատրիարքը մատուց-

ուեցաւ ի Ս. Թարսթիւն, մեր վերնամաստան մէջ, ժամարան էր շոգը. Տ. Գեղամ Արք. Զաքարեան:

● Կիր. 27 Նոյեմբ. — Ս. Գատարաղը մատուցուեցաւ ի Ս. Թակեր: Ժամարան էր շոգը. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղշանեան: Քարոզեց շոգը. Տ. Մաշտոց Վրդ. Բարխուդեան, քնարան ունենալով շիրանի հնգոց, զի նոքա ժառանգեացեն զերկիրն (Մատթ. Կ. 5):

● Եր. 3 Դեկտ. — Ընծայման տունի հանդիսաւոր նախատեսակը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին մէջ: Հանդիսացեալն էր Ամեն. Ս. Գատարաղը շալար:

● Կիր. 4 Դեկտ. — Ընծայման Ս. Աստուածածինի և Բարեկեցիական Յիսմակի պահոց: Առաւօտուն, զըլխաւորութեամբ Գերշ. Տ. Նորայր Եպս. Գողարեանի, Միաբան շալարը ինքնաշարժեալով իշան Գեթեմանի ձորը, ու շարաշարժաւով մուտք գործեցին Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ օրուան հանդիսաւոր Ս. Գատարաղը մատուց և քարոզեց Գերշ. Հանդիսապետ Սրբազանը, քնարան ունենալով օրուան ձառու ընթերցումով և Ապագէն գոթե Տաճար Աստուծոյ կենդանեայ էջք: Բաւ թէ ինչպէս որ կը լլանանք Տիրոջ պաշտամունքին յաւակացում ժարեղէն տաճարները ուրիշ պահել, նոյնպէս և աւելի պէտք է հոգածու ըլլանք մեր հոգեկերտն ժաքութեան. այսպէս առնել կը իմանին պղծուած տաճարներու և ինչ կրնար բնակավայրը ըլլալ շօր Աստուծոյ: Ս. Գատարաղէն ետք, ըստ օրովորութեան, կատարուեցաւ հոգեհանգստեան հանգիստաւոր պաշտօն: աղային բարերար Կիր. լապի. Կիր. լալէկեանի և Կիր. լալէկեանի զերգաւորանի համայն նշխարեաց հոգիներուն համար:

ՊԼԵՏՈՆԱԿԱՆ Ք

● Դշ. 2 Նոյեմբ. — Ս. Ռախտի Միաբաններէն շոգը. Տ. Ներսէս Վրդ. Բապուհեան մեկնեցաւ Պեղեկէ, հետեւելու համար իմաստասիրական եռամսյա դասընթացքի՝ Լուսինի Համալսարանին մէջ:

● Ար. 4 Նոյեմբ. — Ելր ձօրքան օգնականին ընկերութեան նրուապէս — Համո Գրի քաջման առթիւ Ամպաստաւոր պահողի մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Գերշ. Տ. շալարի Եպս. և շոգը. Տ. Օնան Վրդ.:

— Նոյն օրը, Այնհաթն հիւրաբար Ս. Աթոռ ժամանեց Արթ. Տ. Ներսիս Գրի. Շրիքեանը և մեկնեցաւ քանի մը օրեր ետք:

● Կիր. 6 Նոյեմբ. — Կէտօրէ վերջ, Համոյի Թովանէն Ի. Գ. Գալին Գահակալութեան երկրորդ տարեդարձին առթիւ, Գալական Գերշ. Ներսիսային կողմէ, իր բնակարանին մէջ սարքուած հանդիսութեան ներկայ եղան Ամեն. Ս. Գատարաղը շալար, Գերշ. Տ. շալարի Եպս. Այանեան, շոգը. Տ. Օնան Վրդ. Գալագեան և Տիրա Գ. Հինգիան:

— Նոյն երեկոյ, Ամեն. Ս. Գատարաղը շալար

իր հետևորդներով ներկայ եղաւ Սպանիական Արտաքին Գործոց Նախարարութեան Մշակութային Ընդ. Տնօրէնին ի պատիւ Ամպաստաւոր պահողի մէջ տրուած ընդունելութեան:

● Եշ. 10 Նոյեմբ. — Ամերիկայէն հիւրաբար Ս. Աթոռ ժամանեց Արթ. Տ. Լեոն Գրի. Առաքելեանը և մեկնեցաւ քանի մը օրեր ետք:

● Ար. 11 Նոյեմբ. — Ամեն. Ս. Գատարաղը շալար, ընկերակցութեամբ Գերշ. Տ. շալարի Եպս. և շոգը. Տ. Թակեր Վրդ. ի, մեկնեցաւ իսրայէլ վանական գործերով և վերադարձաւ Կիր. լալի երեկոյ, Կիր. լալի առաւօտ, Եաֆայի Ս. Եկողաշարժեկեցւոր մէջ. Ն. Ամենապատուութիւնը վարդապետական Գաւաղանի իշխանութիւնը նորոգեց իսրայէլի շալար շոգեւոր շալար շոգը. Տ. Թակեր Արք. Գալագեանի:

● Եր. 12 Նոյեմբ. — Կէտօրէ վերջ, Աթոռական Արտաքին Հիւպատոսին կողմէ, Աթոռ Թագաւորի գահակալութեան Դրդ տարեդարձին առթիւ Ամպաստաւոր պահողի մէջ սարքուած ընդունելութեան ներկայ եղան շոգը. Տ. Օնան Վրդ. Գալագեան և Տիրա Կարպիս Հինգիան:

● Բշ. 14 Նոյեմբ. — Դ. Վեհ. Հիւսէյն Թագաւորի մեկնեցան 26րդ տարեդարձին առթիւ, Վսեմ. վարդապետին կողմէ, Ամանին մէջ տրուած ճաշկերպին ներկայ եղաւ Ամեն. Ս. Գատարաղը շալար, ընկերակցութեամբ Գերշ. Տ. շալարի Եպս. և շոգը. Տ. Օնան Վրդ.:

— Կէտօրէ վերջ, Նոյն առթիւ, Հարամ Եկերֆի մեծաւորին կողմէ, Ռաւոտայի արահին մէջ սարքուած թէյյանդանին ներկայ եղան շոգը. Տ. Թակեր Վրդ. և Տիրա Կարպիս Հինգիան:

● Եշ. 17 Նոյեմբ. — Ամեն. Ս. Գատարաղը շալար վանական գործերով մեկնեցաւ իսրայէլ և վերադարձաւ քանի մը օրեր ետք:

● Գշ. 22 Նոյեմբ. — Իրիկուան ժամը 5ին, Լիբանանի անկախութեան 17րդ տարեդարձին առթիւ, Լիբանանէն Ընդ. Հիւպատոսին կողմէ, իրենց Հիւպատոսարանին մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ եղան Ամեն. Ս. Գատարաղը շալար, շոգը. Տ. Օնան Վրդ. և Տիրա Կ. Հինգիան:

● Եր. 26 Նոյեմբ. — Նորին Վեհ. Թագաւորին կողմէ տրուած ունեկրութեան ներկայ եղան Ամեն. Ս. Գատարաղը շալար, Գերշ. Տ. շալարի Եպս. և շոգը. Տ. Թակեր Վրդ.:

● Բշ. 28 Նոյեմբ. — Ս. Ռախտի Միաբաններէն շոգը. Տ. Ներսիս Վրդ. Անհիւսան Գեղարուսէ վերադարձաւ Ս. Աթոռ:

● Գշ. 29 Նոյեմբ. — Կ. ա. ժամը 10.30ին, Ամեն. Ս. Գատարաղը շալար, հետն ունենալով Գերշ. Տ. շալարի Եպս. շոգը. Տ. Տ. Թակեր, Ներսիս և Օնան վարդապետները և Տիրա Կարպիս Հինգիանը, շնորհաւորութեան տուած երեսուղէմի և Ս. Տեղեաց Նորբնտիր Մուհամմադ Վսեմ. Ինան Պէշ Հաշէմի՝ Կառավարչաւան մէջ:

● Դշ. 30 Նոյեմբ. — Կ. ա. ժամը 10ին, Վսեմ. Մուհամմադը Կոստանդնուպոլսէն այցելութեան եկաւ Գատարաղը շալար: